

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobců: **a) A. T., b) P. U.**, zastoupen zákonnou zástupkyní A. T., oba státní příslušnost Ukrajina, zastoupeni Mgr. Bc. Jakubem Šauerem, advokátem se sídlem Petřínská 2, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 3. 2020, č. j 60 Az 15/2020 – 18,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 3. 2020, č. j. 60 Az 15/2020 - 18, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 4. 2. 2020, č. j. OAM-454/LE-BE01-ZA20-2019, žalovaný rozhodl, že žádost žalobců o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), a řízení o žádosti zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

II.

[2] Žalobci podali proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Součástí žaloby byl i návrh žalobců na ustanovení zástupce. Krajský soud usnesením ze dne 26. 3. 2020, č. j 60 Az 15/2020 – 18, žalobu odmítl. Dospěl k závěru, že žaloba trpí neodstranitelnou vadou, a to absencí žalobních bodů. Žalobci neuvedli ani jeden žalobní bod, ze kterého by vyplývalo, z jakých důvodů považují napadené rozhodnutí žalovaného za nezákonné či nicotné. Krajský soud konstatoval, že žaloba byla podána poslední den lhůty stanovené pro podání návrhu na zahájení řízení k poštovní přepravě (10. 3. 2020) a soudu byla doručena následujícího dne. Žaloba je tak sice včasná, ale žalobci již nemohou

odstranit její vady spočívající v absenci žalobních bodů. Návrh na ustanovení zástupce, který podle § 35 odst. 10 s. ř. s. přerušuje běh lhůty stanovené pro podání návrhu na zahájení řízení, byl podán až doručením žaloby do dispozice soudu, tedy dne 11. 3. 2020. Protože lhůta k doplnění chybějících žalobních bodů marně uplynula předešlého dne, nemůže tento návrh vyvolat zákonem předvídané účinky – není žádná lhůta, kterou lze stavět podle § 35 odst. 10 s. ř. s.

III.

[3] Proti tomuto usnesení podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Kasační stížnost považují za přijatelnou, protože řešení projednávané věci má obecnější přesah pro řešení obdobných procesních situací v budoucnu. Usnesení krajského soudu bylo podle jejich názoru vydáno v rozporu s právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v rozsudku sp. zn. 9 Azs 366/2019.

[5] Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že již jimi podaná žaloba obsahovala potřebné základní náležitosti, především splňovala v neobecnější rovině požadavky kladené na formulaci žalobních bodů. Nebyla sice propracována do detailů, to však nebylo možné od stěžovatelů očekávat. Stěžovatelé jsou cizinci a z důvodu neznalosti českého práva požádali o ustanovení zástupce, který by následně žalobu rozšířil. Již z jejich podání však zřetelně vyplývalo, že žalobou napadenému rozhodnutí vytýkají nedostatečné odůvodnění, resp. chybný výklad zákona. Proto je nesprávný názor krajského soudu, že v žalobě chyběly žalobní body. Nebylo tomu tak, z žaloby bylo alespoň v obecné rovině patrné, co je konkrétně napadáno a z jakého důvodu. Poukázali rovněž na relativně krátkou lhůtu k podání žaloby ve věcech mezinárodní ochrany oproti žalobám v jiných správních věcech. Krajský soud tedy nejenže nedostatečně posoudil podanou žalobu z hlediska řádného vymezení žalobních bodů, ale rovněž nebral zřetel na to, že jde o věc týkající se mezinárodní ochrany stěžovatelů. Usnesení krajského soudu je v tomto ohledu zcela kusé, krajský soud se vůbec nezabýval rozborem toho, zda byl žalobní bod v žalobě uveden či nikoli. Automaticky postoupil k řešení „teoreticko-procesní konstrukce“, proč již nelze žalobu doplnit a jaké účinky má podání týkající se žádosti o ustanovení advokáta.

[6] Stěžovatelé nesouhlasili ani s důvodem, pro který krajský soud žalobu odmítl. Nebylo sporu, že stěžovatelé podali žalobu včas, sporné bylo, zda a kdy dochází k přerušení běhu lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení v důsledku podání žádosti o ustanovení zástupce. Podle krajského soudu vyvolává tato žádost účinky až teprve jejím dojitím soudu. Ustanovení § 35 odst. 10 s. ř. s. však stanoví přerušení běhu lhůty k podání žaloby od podání žádosti do právní moci rozhodnutí o ní. Pokud by měl být názor krajského soudu správný, mohlo by docházet k absurdním situacím. Žadatel o mezinárodní ochranu by např. podal žádost o ustanovení advokáta několik dní před skončením 15denní lhůty, avšak kvůli problémům poskytovatele poštovních služeb by byla žádost doručena soudu až po marném uplynutí lhůty. Takový stav je fakticky popřením této stanovené lhůty. Po žadatelích o mezinárodní ochranu rovněž nelze spravedlivě požadovat, aby žaloby odesílali v dostatečném předstihu. To, který den lhůty byla žaloba podána, nemůže mít důsledky v podobě odmítnutí návrhu. Není na místě, aby

si cizinec musel při podání žaloby uvědomovat všechny důsledky vyplývající s rozdílnosti procesních účinků podání a jeho včasnosti, za situace, kdy je poučen pouze o lhůtě k podání žaloby. Pokud by tomu tak mělo být, musel by být i o těchto souvislostech řádně poučen, což se nestalo.

[7] Krajský soud sám popřel využitelnost celé lhůty k podání žaloby, pokud stěžovatelům vytýká, že jestliže nemínili sepsat žalobu sami, nebylo důvodu, aby veškerou 15denní lhůtu využili pouze k podání blanketní žaloby. Žádná povinnost k odeslání žaloby dříve než v patnáctidenní lhůtě však neexistuje. Stěžovatelé rovněž poukázali na soudní rozhodnutí, která nevylučují s ohledem na moderní komunikační technologie, pokusit se o odstranění vytčených vad i v poslední den lhůty.

[8] Stěžovatelé konečně poukázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Azs 366/2019, který se týkal totožné procesní situace, a který správně spojil účinky podání žaloby s účinky podání žádosti o ustanovení zástupce. I když se jedná o dva procesní úkony, jsou natolik vzájemně propojeny, že by bylo absurdní, aby měly „dva odlišné procesní důsledky“. Důsledkem by bylo nežádoucí drobení dvou společně podaných úkonů, u kterých žalobce nemůže předpokládat odlišný procesní režim.

[9] Stěžovatelé konečně poukázali na podstatné odlišnosti v soudním řízení správním a občanském soudním řízení. Proto obecně správné a doktrínou potvrzené závěry stran účinnosti procesních úkonů vůči soudu musí být modifikovány i tím, že dochází k zásahu do veřejných subjektivních práv orgánem veřejné moci a je třeba brát na slabší stranu v řízení ohled.

[10] Stěžovatelé proto navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně navrhli, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

IV.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační stížnost neobsahuje námitky proti žalobou napadenému rozhodnutí, kterým byla žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřípustná, ale výhradně míří proti procesním důvodům, o které opřel svůj názor krajský soud. Své důvody pak podrobně vysvětlil. Aktuální žádost o udělení mezinárodní ochrany je již třetí v pořadí. Důvody jsou pak obdobné jako dříve, tj. snaha o legalizaci pobytu a obava ze špatné ekonomické a bezpečnostní situace na Ukrajině.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost je důvodná.

[14] Podle § 32 odst. 1 zákona o azylu *žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.*

[15] Podle § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. *rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může* [žalobce] *jen ve lhůtě pro podání žaloby.*

[16] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzve předseda senátu usnesením podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

[17] Podle § 35 odst. 10 věty třetí s. ř. s. *požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.* Naplnění kterékoli z těchto hypotéz vede k aktivaci dispozice, tj. že od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená zákonem pro podání návrhu na zahájení řízení. Po nabytí právní moci rozhodnutí o návrhu běh lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení pokračuje a lhůta skončí uběhnutím jejího zbytku, tj. zbývající části lhůty po odečtení části lhůty, která uplynula před podáním žádosti (srovnej rozsudek rozšířeného senátu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 5 As 154/2016 - 62).

[18] Kasační stížnost obsahuje dva vzájemně podmíněné okruhy kasačních námitek. Stěžovatelé brojí jednak proti názoru krajského soudu, že jimi podaná žaloba neobsahovala žádný žalobní bod, což aktivovalo krajský soud k řešení problémů souvisejících s uplatněním koncentrační zásady. Dále pak zpochybňovali správnost argumentů, o které krajský soud opřel názor, že je třeba žalobu odmítnout.

[19] Jakkoli je těžištěm důvodů usnesení o odmítnutí žaloby podrobná polemika s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu k identickému právnímu problému, může mít tato polemika případně místo teprve při naplnění výchozí premisy. Tou je předpoklad, že podaná žaloba skutečně neobsahovala žádný žalobní bod. Krajský soud však pohříchu nevěnoval této okolnosti téměř žádnou pozornost. Již ve druhém odstavci odůvodnění usnesení bez bližší argumentace konstatuje tuto skutečnost jako objektivně danou. Tyto dle jeho mínění (patrně) nesporné souvislosti chápe jako předpoklad pro úvahy o vlivu podání žaloby k poštovní přepravě na běh lhůty k podání žaloby, oproti účinkům žádosti o ustanovení zástupce vůči soudu, byť by byla vtělena přímo do žalobního textu. To vše v souvislosti s poměrně přísnými, namnoze soudní praxí vytvořenými, pravidly pro uplatnění koncentrační zásady, jíž je řízení o správní žalobě podle § 65 a násl. s. ř. s. ovládáno a která jsou pro žadatele o mezinárodní ochranu, zpravidla neznalého české právní úpravy a související judikatury, pravděpodobně obtížně uchopitelná. Pokud by krajský soud věnoval obdobnou pečlivost osvětlení v pořadí první rozhodné otázky, mohl případně být závěr o způsobilosti podané žaloby k soudnímu přezkumu jiný.

[20] Ve věci nebylo sporu, že rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2020, čj. OAM-454/LE-BE01-ZA20-2019, bylo stěžovatelům doručeno dne 24. 2. 2020 s odkazem na § 24a

odst. 2 zákona o azylu, neboť se k výzvě správního orgánu nedostavili v uvedený den k převzetí rozhodnutí. Patnáctidenní lhůta k podání žaloby tak začala plynout dne 25. 2. 2020. Posledním dnem lhůty bylo úterý 10. 3. 2020. Tento den byla žaloba dána k poštovní přepravě, jak vyplývá z poštovní obálky na č. l. 8 spisu a krajskému soudu byla doručena o den později. V žalobě žalobci mimo jiné uvedli [pozn. NSS: s příslušnou jazykovou korekcí neměnící význam textu], že *„rozhodnutí žalovaného označujeme za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení (...) celé řízení bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný porušil svoji povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem (...) Ministerstvo vnitra své rozhodnutí nedostatečně odůvodnilo a vyložilo zákon chybně.“* V souvislosti se souběžně podanou žádostí o přiznání odkladného účinku podané žalobě, rovněž uvedli, že *„dalším z důvodů, pro které je odkladný účinek podané žaloby pro nás nevyhnutelným, je obava o svůj život. Celá moje rodina pronásledována Službou bezpečnosti Ukrajiny, SBU.“* Již zde lze konstatovat, že ačkoli byl argument o pronásledování zmíněn v souvislosti se žádostí o odkladný účinek žaloby, nelze jeho existenci pominout jen proto, že není bezprostředně argumentačně provázán s některým z výše vymezených žalobních bodů. Podstatné je, že z něj dostatečně bezpečně vyplývá, co stěžovatelé žalobou napadenému rozhodnutí vytýkají. Samozřejmě v kontextu obsahových náležitostí žaloby nikoli jeho případné důvodnosti, či relevanci pro rozhodnutí o nepřípustnosti žádosti jako takové.

[21] Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, stanovil, že *„za žalobní bod je nutno považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byť i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím tvrzené nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum. Bude-li žaloba podaná v zákonné lhůtě pro podání žaloby obsahovat žalobní bod (body) alespoň ve shora vymezené míře konkrétnosti, vznikne vždy krajskému soudu procesní povinnost postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s., tj. vyzvat žalobce k odstranění vad žaloby tak, aby mohla být věcně projednána; v popsaném případě vada spočívá v nedostatečné specifikaci žalobního bodu. Odmítnout žalobu lze jen tehdy, jestliže ve lhůtě pro podání žaloby žalobce nepředestře žádný takový žalobní bod, popřípadě jen natolik nekonkrétní, že žalobu není možno projednat a žalobce na výzvu soudu tuto vadu ve stanovené lhůtě neodstraní.“*

[22] Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že důvody, které stěžovatelé sami uvedli v podané žalobě, dosahují standardů, které rozšířený senát od žalobců při formulaci žalobních bodů požaduje. Při vědomí specifik řízení ve věcech týkajících se mezinárodní ochrany, kde k absenci znalostí pravidel soudního přezkumu, namnoze přistupuje i jazyková bariéra znesnadňující účastníkům řízení kvalifikovaně vyjádřit své výhrady proti napadenému správnímu rozhodnutí, lze relativně bezpečně uzavřít, že některá z žalobních tvrzení umožňují podanou žalobu uchopit a přezkoumat, byť se tak následně může stát v míře přímo úměrné obecnosti žalobních tvrzení, pokud nebudou následně upřesněna. Platí to zejména u tvrzení o nedostatečném odůvodnění napadeného rozhodnutí či

chybném výkladu zákona a též ohledně tvrzení o jednostranném a neobjektivním vedení celého řízení. Krajský soud tak nestál před dilematem, čím se má vlastně v řízení o podané žalobě zabývat, ale spíše před posouzením, *v čem* měla jednotlivá relativně obecná tvrzení svůj základ. Jakkoli lze tedy podané žalobě vytýkat její obecnost, vyplývající z nedostatku odborných znalostí stěžovatelů, lze z jejího obsahu učinit bezpečný závěr, co žalobci žalobou napadenému rozhodnutí vytýkají a v jakých mantinelech bude následný soudní přezkum probíhat. Míra obecnosti následného vypořádání uplatněných žalobních bodů se pak již odvíjí od případné procesní aktivity stěžovatelů, kteří sami či s kvalifikovanou pomocí žalobní body upřesní či nikoli.

[23] Na tomto místě lze odkázat též na stěžovateli zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 3 Azs 30/2016 - 43, podle kterého *„při posuzování hraničních případů, jako je tento, by měl soud přihlédnout i k dalším okolnostem a zvláště ve věcech mezinárodní ochrany zohlednit skutečnost, že lhůta k podání žaloby je velmi krátká (pouze 15 dnů oproti běžným dvěma měsícům) a že žadatelé o mezinárodní ochranu zpravidla nejsou příliš zběhlí v českém jazyce a tím méně se pak vyznají v českém právním řádu. Požadavky na prvotní formulaci žalobních bodů by tedy měly tyto skutečnosti vzít v úvahu a neměly by být natolik přísné, aby fakticky znemožňovaly dotyčným přístup k soudní ochraně. To ovšem neznamená, že by měl soud ve výsledku z požadavku na řádnou formulaci žalobních bodů slevit, či na něj dokonce rezignovat, právě naopak. Uvedené znamená pouze tolik, že byť je na počátku na místě poněkud shovívavější přístup při posuzování toho, zda se žalobci podařilo v žalobě uvést alespoň jeden žalobní bod do uplynutí lhůty pro její podání, musí poté soud vždy podniknout příslušné kroky k její precizaci a po případném zajištění právní pomoci žalobci musí důsledně postupovat podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. Řádně sepsaná žaloba se všemi předepsanými náležitostmi totiž výrazně napomáhá efektivitě, rychlosti a hospodárnosti následujícího soudního řízení.“*

[24] Na okraj Nejvyšší správní soud podotýká, že vymezení žalobních bodů v této věci považuje byť za nedokonalé, avšak za konkrétnější, než tomu bylo ve věci vedené pod sp. zn. 3 Azs 30/2016. Lze tedy uzavřít, že podaná žaloba obsahovala alespoň jeden, byť relativně obecně formulovaný žalobní bod. Byla tedy v tomto ohledu způsobilá soudního přezkumu. Nebyl tak dán základní předpoklad pro následné úvahy krajského soudu o tom, že již nezbývá v důsledku pozdního uplatnění žádosti o ustanovení zástupce žádný prostor pro doplnění žaloby o chybějící náležitost a jsou splněny podmínky pro její odmítnutí podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[25] Zbývá poznamenat, že při rozhodování o kasační stížnosti vycházel zdejší soud rovněž z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 -31. Ten totiž stanovil pravidla pro případ, že podaná žaloba neobsahuje žádný žalobní bod. V takovém případě je třeba požadovat doplnění žaloby o tuto základní náležitost toliko ve lhůtě pro podání žaloby. Podrobné důvody pro tento (a další) vyslovený závěr obsahuje označené rozhodnutí rozšířeného senátu, které je, stejně jako všechna ostatní rozhodnutí, dostupné na www.nssoud.cz.

[26] Účelem soudního přezkumu správních rozhodnutí je na podkladě jedinečných skutkových okolností rozhodnout o veřejných subjektivních právech účastníků řízení. Nejvyšší správní soud proto nebude na tomto místě podrobně vyvracet či potvrzovat

jednotlivé dílčí obsáhlé argumenty krajského soudu, pro které se rozhodl nerespektovat prejudikaturu v skutkově obdobné věci, představovanou rozsudkem Nejvyššího správního soud ze dne 7. 2. 2020, č. j. 9 Azs 366/2019 - 20. Není to totiž s ohledem na výše uvedené skutečnosti pro další postup ve věci potřebné. Jakkoli tedy v souzené věci nevznikla potřeba podrobně polemizovat s důvody krajského soudu pro odmítnutí podané žaloby, potřeba postavit se buď za dosavadní judikaturu Nejvyššího správního soudu či přisvědčit argumentům krajského soudu a pokusit se o její revizi postupem podle § 17 s. ř. s., přesto považuje Nejvyšší správní soud za potřebné *obiter dictum* poznamenat následující:

[27] Konkurence obecných pravidel pro odstraňování vad žaloby, mající předobraz v procesní úpravě občanského soudního řízení, se zásadou koncentrace řízení, jíž je řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ovládáno, je tématem po celou dobu účinnosti soudního řádu správního a předmětem opakovaného rozhodování nejen tříčlenných senátů, ale též rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (kromě výše zmíněných např. rozsudek ze dne 29. 8. 2017, č. j. 5 As 154/206 - 62). Právě soudní judikatura dává odpověď na dílčí subtilní souvislosti naznačené materie, které by byly z pouhého textu procesní normy obtížně zodpověditelné. Proto musí soudní judikatura „slučovat i zdánlivě neslučitelné“, např. kolizi procesně jistě správného obecného východiska o tom, kdy je vůči soudu účinná žádost o ustanovení zástupce, s pravidly pro uplatnění zásady koncentrace, aby v konečném důsledku z právní úpravy neprofitovali ti, kteří své procesní povinnosti neplní včas. Právě s ohledem na relativně přísné požadavky na specifikaci žalobních bodů a na lhůtu, ve které je třeba tuto povinnost splnit, bylo třeba na druhé straně umožnit splnění této povinnost, byť mnohdy v „šibeniční“ lhůtě, potažmo vůbec v závislosti na způsobu doručování, který žalobce zvolil.

[28] To rozsudek sp. zn. 9 Azs 366/2019 činí ve specifických poměrech projednávané věci. Nejvyšší správní soud nenachází způsob, jímž by odvrátil stěžovateli naznačené absurdní důsledky, pokud by měl za stávající situace krajskému soudu přisvědčit. Rovněž je třeba vidět, že žádost o ustanovení zástupce může být účastníkem řízení podána v různých fázích řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Jakkoli má řádné uvedení žalobních bodů v žalobě nezastupitelné místo, žádost o ustanovení zástupce lze podat za (nejen) tímto účelem již před podáním žaloby, rovněž současně s podanou žalobou jako její součást či samostatné podání a pak kdykoli v průběhu řízení o správní žalobě, po uplynutí lhůty k jejímu podání. Účelem naposledy uvedeného případu pak nemůže být uplatnění nových žalobních bodů, ale např. zajištění účinné účasti žalobce při nařízeném soudních jednání. Právě a jen zdůrazněným případem se Nejvyšší správní soud zabýval v rozhodnutí, s nímž krajský soud polemizuje. Bez souvislosti není ani to, zda účastník řízení zřetelně vyjeví důvod, pro který žádá v řízení o ustanovení zástupce. V této věci žalobci uvedli: *„žádáme o nařízení v naší věci ústního jednání, kterého se chceme osobně účastnit. Zároveň žádáme, aby nám soud ustanovil advokáta a tlumočníka, špatně mluvíme česky a neznáme české zákony. Pomoc advokáta potřebují, aby mohli svou žalobu doplnit. Další důvody žaloby a skutečnosti svědčící o neobjektivnosti správního orgánu budou doplněny následně bez zbytečného odkladu, nejpozději však ve lhůtě 30 dnů.“* Úvaha o úplnosti žaloby co do uvedení žalobních bodů nenáleží primárně žalobci, ale soudu. Jestliže však žalobce sám deklaruje účel, pro který o právního zástupce žádá, bylo by jistě proti smyslu tohoto procesního institutu sice na jedné straně připustit uplatnění této žádosti ve včas podané žalobě a na druhé straně realizaci tohoto procesního práva zcela vyprázdnit jen v důsledku

odlišných procesních účinků žádosti a podané žaloby ve vztahu ke lhůtě k podání žaloby a účinkům jejího marného uplynutí.

[29] Nejvyšší správní soud proto s ohledem na výše uvedené napadené usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Bude vycházet z toho, že podaná žaloba obsahuje žalobní body, nebyl proto dán důvod k jejímu odmítnutí podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[30] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatelů na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[31] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. srpna 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu